

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maročinino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, l. 17.

Izhaja vsak dan, izvemai nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 65.

V Ljubljani, v ponedeljek 20. marca 1893.

Letnik XXI.

Državni zbor.

Z Dunaja, 18. marca.

Glavna budgetna razprava,

ki se je sicer vršila v začetku proračunskega pretresanja, prihaja po tako imenovanem „prikrajšanem“ načinu prav za prav na koncu pri finančnem zakonu na vrsto. Kakor sem že poročal, pričela se je večeraj; govorilo se je, da se ne bode posebno raztegnila, ker govore le nekateri češki in nekateri krščansko-socialni poslanci, ali že v pričetku oglasilo se je precejšno število govornikov, katero se je v teku razprave še pomnožilo. Prvi govornik dr. Pacak je levičarjem drobnil grenke resnice pod nos. Spominjal jih je na čase, ko so Giskra, Auersperg in Lasser trpinčili narod češki, ali enaka načela vodijo liberalce tudi zdaj, kar pričata Wurmbbrandov in Scharschmidov jezikovni predlog. Potem zavrača Plenerjev govor z dne 24. februarija t. l. in povdarja, da Čehi so v prvi vrsti Čehi in v drugi Avstrijanci, ker je Češka povzdignila Avstrijo, ne pa Avstrija češke. Oni hočejo mogočno Češko in zato brez češkega državnega prava ni nobene sprave na Češkem.

Predarelski poslanec Thurnher je obžaloval, da se za posvečevanje nedelj ničesar ni zgodilo v tem zasedanju in da je edina rešitev države mogoča le v krščanstvu, čigar načela morajo veljati v šoli, kakor tudi v domačem in javnem življenju. Schlesinger je ponavljal svoje načrte, po katerih bi se dali brez posebnih t-žav poplačati državni dolgovi, moravski poslanec Kulp pa je povdarjal, da njegovo in njegovih tovarišev stališče je v soglasju s poslanci češkimi, da to stališče priznava skupnost dežel češke krone in popolno enakopravnost. Samo njih taktika se loči od taktike Mladohohov. Tudi zveza z drugimi prijateljskimi strankami je ostala neskaljena, od liberalcev pa se Čehom na

Moravskem ni nadejati še tolike prijaznosti ne, kakor jo uživajo njihovi rojaki na Češkem. Vašaty je razpravljal vnanjo politiko in zopet obsojal trodržavno zvezo. Avstrija naj bi se raje združila z Rusijo, za katero imajo slovanski narodi več simpatij, kakor za trodržavno zvezo.

Zadnji govornik je bil večeraj baron Schar-schmid, ki s svojim govorom ni le napadal Čehov, ampak žalil vse neliberalne stranke. Zagovarjal je prednost nemškega jezika s staro bajko, da to zahtevajo državne koristi; konservativcem je zagotavljal, da njegova stranka cerkvi ni sovražna, da pa nikakor neče povrnitve srednjeveške inkvizicije ali ponovitve Jernejeve noči. Krščansko-socialnim poslancem pa je očital, da bogokletno počenjajo, ker ime Kristusovo zlorabijo za svoje protizidovske agitacije. Konečno se je izgovarjal, da je bila njegova stranka 12 let v nasprotju z vlado, da je pa zdaj v soglasju z vlado, ker se ji zdi to soglasje velike vrednosti in za uspešno delovanje tudi potrebno.

Ta govor je zbudil veliko razdraženost ter mnogo poslancev pripravil, da so se vpisali kot govorniki, ki sicer niso mislili govoriti.

V današnji seji bilo je rešenih nekaj nujnih predlogov glede državne podpore za nekatere po toči in povodnji poškodovane kraje; potem je prišel k besedi poslanec Biankini, ki je zagovarjal hrvatsko državno pravo, katero morejo tajiti le nevedneži. Potem je zavračal lanski govor svojega srbskega tovariša Kvekviča, češ, da ga rudečica obliva, ker se je dalmatinski poslanec potezal za sedanjim sistem. Scharschmidu je na njegovo tožbo, da Dalmacija požira veliko milijonov goldinarjev, odgovarjal, da se je za koristne naprave v Dalmaciji jako malo storilo, in če še to preseda nasprotnikom, naj Dalmacijo prepuščajo Hrvatski, katera zveza bode za njo veliko bolja, kakor sedanja.

Za njim se je oglašil finančni minister Steinbach, ki je govoril le o finančnih zadevah in se

kolikor mogoče ogibal političnih opazk. Odgovarjal je na znani govor grofa Sylva-Tarouca, priznaval važnost sprožene misli glede investicij, ali ob enem omenjal, da ravnotežje državnega proračuna še ne dovoljuje njene izvršitve. Sploh je ministra v tem govoru vodila misel, da je treba zaradi državne koristi kolikor mogoče skrbno varovati državne finance in si v tem oziru zopet pridobiti dobro ime. Tudi je povdarjal, kako se še predrugačila mnenja: nekaj se je reklo, da država slabo gospodari, zdaj pravijo, da le država dobro gospodari; glede valute je rekel, da v tem vprašanju ne moremo mi voditi drugih držav, da se moramo pa varovati škode in tako obračati, kakor je najbolje za nas.

Za ministrom je govoril rusinski poslanec Teli-szewski, ki je tožil, da so davki previsoki in neprimerno razdeljeni. Indirektni davki so višji, kakor v sosednih zapadnih deželah, ljudstvo čedalje bolj obožuje in je vsled tega tudi čedalje suroveje. Potem razpravlja razmere na Gališkem in priznava, da so Poljaki v zadnjih dveh letih veliko storili za rusinske šole, ali treba je storiti tudi še mnogo drugega, da skoraj preneha narodni prepir in da rusinski jezik dobi svojo veljavo v javnem življenju.

Nasledni govorniki so se obračali proti Schar-schmidove mu govoru. Dr. Žaček mu je odgovarjal glede sprave na Češkem; Scharschmid odklanja vsakotero razpravo o državnem pravu, kar izključuje porazumljenje. On nič ne vé da bi bili nemški liberalci pospeševali napredek češkega naroda; srednjih šol mu za časom svojega gospodstva niso napravili nobenih, in ko se je razpravljala ustanovitev češkega vseučilišča, bil je Scharschmid prvi govornik proti njej. Dokler so Nemci gospodovali na Češkem, niso hoteli nič slišati o spravi, še-le ko so prišli ob moč, so začeli pomirljive pesmi peti. Avstrija ni bila nikdar centralistična država, ampak je obstajala iz politično-samostalnih dežel. Čehi niso nikdar mislili na samostojno državo,

LISTEK.

„Stabat Mater“.

Prihodnji veliki koncert „Glasbene Matice“ dne 24. in 27. marca bode imeniten dogodek ne le za glasbeni naš zavod, ampak za Slovenstvo sploh. Bodoči pisatelj kulturne zgodovine slovenskega naroda bode, pisatelj o glasbenem razvoju slovenskem, izvestno na odličnem mestu zabeležil čin, ki že s tem, da se je sploh omogočil, svedoči o velikanskem napredku našem v pevskem pogledu.

Dvořákova „Stabat Mater“, delo svetovne slave, umotvor, ki je v prvi vrsti inorodcem dokazal, da i Slovani uspešno tekmujejo z njimi na glasbenem polju, ta skladba se bode imenovana dneva izvajala v nas maloštevilnih Slovincih! Stotrideset pevk in pevcev bode pelo, spremljanih od popolne vojaške godbe, in nad dve uri bode vsakokrat trajalo!

Da bode pa i širše glasboljubno občinstvo dostojno pripravljeno na ta — lahko rečem — svečanostna praznika slovenske muze, smatram si za tajniško dolžnost svojo, podati tu nekaj zgodovinskih črtic, tikajočih se skladatelja in skladbe.*)

*) Obširni, osem strani obsegajoči programi z latin-skimi in slovenskimi besedami, z muzikalnimi motivi na notah (1) in z obširnimi zgodovinskimi podatki o skla-

Anton Dvořák je jedna onih redkih in veličastnih prikaznij, ko se umetnik, od prirode razkošno nadarjen, toda nepoznan in od materijelne bade tlačen, po silnem naporu in železni vstrajnosti z lastno močjo brez vsake druge podpore vzpne iz popolne nepoznanosti do svetovne slave.

Porodil se je 8. septembra leta 1841 v Nelabozevsi pri Kralupu na Češkem kot sin neimovitega krčmarja in mesarja. Za časa ljudske šole se je učil pri domačem učitelju Josipu Spitz-u petja in vijoline in se kmalu toliko izvetbal, da je o raznih svečanostih, plesih in tudi v cerkvi pomagal péti in gosti. Leta 1853 ga pošlje oče k strijcu v vasico Zlonic, da bi dovršil tretji razred ljudske šole. Tam se deček uči ob jednom pri organistu A. Liehmannu tudi glasovira, orgelji in nekaj teorije.

Ko je leta 1855 v Češkem Kamnicu (okraj Tetschenski) pri organistu Hancke-ju nadaljeval svojo glasbeno izobrazbo in se zajedno pričel nemščini, pozove ga oče čez leto dni domov v Zlonic, kamor se je rodbina preselila, in odloči sina, da se izuči mesarstva. Ali 15letnemu Dvořáku se je bila godba že preveč priljubila, nego da bi bil mogel zadovoljen biti s takim poklicem. Goreče je želel priti v

datelju in o skladbi se dobivajo à 10 kr. Naj bi nihče ne zamudil, omisliti si tak, v Ljubljani do sedaj še nepoznan program, ki ni, da bi ga zavrgel po koncertu, ampak hrani trajno vrednost in ostaja lep spominek.

zlatu Prago in se tam vsaj toliko izobraziti, da bi mogel kje postati organist. Po dolgem obotavljanju privoli oče v to, in oktobra meseca leta 1867 se podá 16letni Dvořák v staroslavno Prago, gnan od neukročenega koprnenja po višji glasbeni izobrazbi. V Pragi vstopi najprej v takrat slavno Pitzsch-ovo privatno orglarsko šolo in se skozi tri leta kar najmarljivejše uči. Ker pa mali denarni prispevki, katere mu je oče s početka mesečno pošiljal, kmalu usahnejo, skrbeti je moral Dvořák sam za vsakdanji živež in — trpel je mnogo pomanjkanja. Pri neki zasebni godbi je igral na vijolo po raznih praških gostilnah.

Ko se je leta 1862 otvorilo češko začasno gledališče, oskrbovala je ta kapela gledališko godbo. Ko je pa mlademu gledališču možno bilo ustanoviti si lasten orkester, postal je Dvořák z najboljšimi svojimi tovariši član tega orkestra in vztrajal na tem mestu do leta 1873. Takrat je namreč prevzel posel organista v Albertinski cerkvi v Pragi. Ali dohodki niso bili prej ne slej veliki in služiti si je moral kruh s privatnim poučevanjem, sosebno ker si je prav takrat bil izbral srčno ljubljeno zakonsko družico. Pri vsem napornem delu pa je vendar od orglarske šole sém ves svoj pičlo odmerjeni prosti čas uporabljal v to, da je proučeval razna dela klasiških mojstrov in sam se skušal v kompoziciji. Ali to mu ni bilo tako lahko; primanjkovalo mu je

ampak hočejo le narodno in gospodarsko samostalno upravo, ki je pri količkaj dobri volji mogoča; zato se nadeja, da pridejo enkrat tudi nemški liberalci k temu spoznanju.

Napade Scharschmidove na konservativce zavračal je Zallinger. Inkvizicija ni bila cerkvena, ampak državna naprava, za katero cerkev ni odgovorna, kar pričajo mnogi protestantovski pisatelji. Kamenje spričuje, da srednji vek ni bil tako temen, kakor ga slika Scharschmid, ker velikanske cerkve razodevajo velike umetelnost, ki se je kazala celo pri kmetijskih hišah. Katoliški samostani so gojili umetnosti in vede in stare klasične jezike. Klerikalni poslanci so možje, ki so prepričani, da morajo svoja katoliška načela spoznavati tudi v javnem življenju. Prvo prisego so storili pri sv. krstu in tej se pozneje ne sme protiviti nobena druga, ki bi jo zahteval vladar ali država. Človek ne sme biti kristijan samo v cerkvi ali ob smrtni uri, ampak v celem svojem življenju. Liberalna stranka se hvali, da hoče katoliške otroke npravno-versko vzgajati v duhu katoliške cerkve, ne pa v duhu sovraštva in nestrpljivosti. Ali tega tudi katoliška cerkev neče, ona ločuje stvar od osebe, zato bi morali pa tudi v šolskem vprašanju škofom priznavati odločilno besedo, ker v verskem pouku ne morejo razsojevati posvetni ljudje. Brezverska državna oblast ne more biti glavni upravitelj šole, ker Kristus ni dvornim svetnikom, ampak svojim apostelnom rekel: Pojdite tje in učite vse narode!

Tretjo zausnico dal je Scharschmidu doktor Lueger; že četrto glavno razpravo imamo, pa o državnem proračunu ni skoraj govora; zato je šel finančni minister domov, ker si je menda mislil: Začel govori o Češki, Zallinger o verski šoli, in Lueger o židih. Scharschmid je s svojim govorom le raztegnil razpravo; on oporeka, da bi bili le nemški liberalci pravi Nemci; ta stranka se je že dostikrat zmotila; nekaj je oporekala spravi z Ogersko, dandanes ji je vsakdo izdajica, ki nasprotuje dualizmu. Scharschmid je včeraj grajal staro šolo, a on vé iz lastne skušnje, da je stara šola spolnovala svojo nalogo. V tej šoli je vladal mil krščanski duh tudi proti drugovercem, ali duhovnikom so to milost slabo vračali. Če liberalci tako goré za katoliško cerkev, kako morejo opravičevati znani ukaz o znamenju križa? O Schmerlingovi politiki neče govoriti, temu pa ne pritrjuje, da bi bil dualizem nepremeljiv, marveč mora vsak Avstrijanec na to gledati, da preneha naša odvisnost od Ogerske in da Avstrija dobi svoje stare pravice. Če je Scharschmid antisemitom očital, da agitujejo proti obstoječim napravam, ima prav, ako k tem napravam prišteva borzo, ako pa trdi, da antisemitje nimajo nobene pozitivne misli, to ni res, ker bi moral vsak vedeti, da poslanec Schlesinger preganja finančnega ministra z načrtom, kako bi se dali poplačati državni dolgovi, o katerem načrtu pa minister noče nič slišati. (Veselost.)

Scharschmid je tudi protestoval, da antisemitje zlorabijo Kristusovo ime. Scharschmid go-

tovo ni poklican, govoriti v imenu krščanstva, to pravico ima samo sv. oče v Rimu, in krščansko-socijalni poslanci so ponosnina to, da se je ravno od te strani priznavalo njihovo delovanje. Njegova stranka ne preganja židov, ampak le veliki kapital, ki škoduje malim obrtnikom. Antisemitizem se je le rodil v obrambo proti židom, ki se pečajo izključno le s trgovino in spravljajo zaslužek, ki bi se spodobil delavcem. Njegovi stranki se je očitalo, da se imenuje protiliberalna stranka, ali tega imena ni vsprejela, kakor da bi bila nasprotnica svobodnih naprav, ampak da se loči od navideznega liberalizma. Njegova stranka je za vsako politično svobodo, za tiskovno in društveno svobodo, in celo za splošno volilno pravico. Liberalna stranka pa zatira vse to, kjer ima oblast v svojih rokah. To se vidi v dunajskem mestnem zboru in v deželnem zboru nižjeavstrijskem.

Scharschmid je proslavljal zasluge liberalne stranke za ravnotežje v državnem gospodarstvu, ali ravno ta stranka je zapravljala državno premoženje, pomnožila dolgove, in razsipala ljudsko imetje ter je zmirom nasprotovala finančnemu ministru Dunajevskemu, ki je vredil naše finance.

Če ljudstvo nima pravega razuma o finančnih zadevah, je temu krivo židovsko časnikanstvo, ki zastopa koristi velikega kapitala in ljudstva ne poučuje. Svoj govor sklepa z iskreno željo, da naj se razne narodnosti sporazumé in zjedinijo v boju proti skupnemu sovražniku, velikemu kapitalu. Da bo pa to mogoče, naj vsak narod dobi svoje pravice. Ta govor bil je vsprejet z živahno pohvalo.

Za njim vstal je še dr. Menger, ki se je mnogo in dolgo trudil, zavračati Luegerja in opirati svojo stranko, ne da bi se mu bilo to posebno posrečilo.

Potem je bil sprejet konec razprave in prideta v ponedeljek na vrsto še glavna govornika Plener in Masaryk in glavni poročevalec Szcapanowski. Prej pa pride kot prva točka dnevnega reda na vrsto volitev predsednikova. Volitev prvega podpredsednika se vrši v torek, drugega podpredsednika pa v sredo. Prvi podpredsednik postane dr. Kathrein, drugi pa še ni gotov, ker hoče jeden del poljskega kluba imeti Abrahamovicza, jeden del pa Madejskega.

Ponarejanje živil

nadaljevalo se je sinoči v večerni seji, ali velik del seje porabil je vladni zastopnik baron Plappart za svoje opazke, s katerimi je nasprotoval avtonomičnemu duhu dotičnega zakona, češ, da imajo občine pravico, nadzorovati le živila, ki se v občini vzivajo, ne pa njih, ki se njim pošiljajo; zato naj zbornica zavrže dotične določbe, ker bi zakon bolj škodoval, kakor koristil, ako se ne sprejme po vladnem načrtu.

Ali če hoče vlada to imeti v svojih rokah, mora tudi sama prevzeti vse troške za to in jih ne nakladati občinam ali deželam.

Poslanec Haucek je želel, da naj se otroci že v šolah učé, kako je spoznavati ponarejena živila;

Abrahamovicz Evgen pa je zavračal Lienbacherja in vladnega svetovalca in zagovarjal pravico deželnih zborov, ki bodo v tej zadevi vladi radi šli na roke in napravili dotične deželne zakone. Glavna razprava je bila potem sklenjena in bosta v prihodnji seji, to je, v ponedeljek zvečer, govorila le še glavna govornika Wiederspurg za in Habermannn proti načrtu. Poslanec Povše pride najbrž v posebno razpravi na vrsto.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. marca.

Politični razmere v državnem zboru.

„Gazeti Polski“ piše se z Dunaja, da levica, dasi igra prvo vlogo v parlamentu, vendar le propada. Zmožna ni, da bi napravila kak red in oživila parlamentarno življenje z novimi idejami. Avstrijski konstitucionalizem ne ozdravi, dokler bode vladala na jedni strani le apatija in neplodovitost v parlamentarnem delovanju, na drugi pa razsajale skrajne stranke. Dolžnost vlade in vseh resnih strank bi morala biti, misliti na premembo ustave. O tem pa nečeta ničesa slišati niti vlada niti levica. Ali dolgo se grof Taaffe ne bode tako dalje pomagal. K večjemu bode to trpelo še nekaj mesecev ali pa jedno leto. — Poljski list pa ne pové, v kakem smislu naj se premeni ustava, ali naj se razširi volilna pravica ali pa razširi deželna avtonomija. Poljaki so najbrž za premembo ustave v poslednjem smislu, ker razširjenje volilne pravice bi bilo najbrž le Rusinom v korist.

Češkonemška sprava. Mladočehi so res pravi komedijanti. V deželnem zboru so proti razdelitvi okrajev po narodnostih, v deželnem odhodu se pa udeležujejo dotičnih meritoričnih razprav in tudi glasujejo za novo razdelitev okrajev. Jedino dosledno bi od Mladočehov bilo, da bi se dotičnih razprav ne udeleževali ali pa vsaj glasovali proti novi razdelitvi okrajev. Te dni je deželni odbor rešil celo vrsto predlogov o razdelitvi okrajev po narodnostih in zavrgel nekatere predloge nemških zastopnikov. Vlada bode torej lahko predložila nekatere predloge o razdelitvi okrajev deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju.

Liberški župan. Casopisi vedó povedati, da je cesar že potrdil volitev novega liberškega župana Bayerja. Oficijalno se ta potrditev še ni proglasila. Govori se, da so za potrditev se poganjali celo levičarski vodje na Dunaju, ker imajo strah pred nemškimi nacionalci na Češkem.

Ogerska vlada in skrajna levica.

Budgetna debata je pokazala, da se je vlada precej približala skrajni levici. Ministerski predsednik Werkerle bi menda rad s skrajno levico izvršil svoj cerkvenopolitičen program. Tako postopanje ogerske vlade je pa jako nevaren poskus. Skrajna levica ne priznava nagodbe z Avstrijo, temveč hrepeni po popolni samostojnosti Ogerske, katero naj bi z Avstrijo le še vezala vladarjeva oseba. Vlada, ki se opira na take elemente, pač ne bode dolgo mogla ohr-

tako rekoč vsega: klavirja ni imel niti svojega, niti izposojenega in tudi za nakup najpotrebnejših knjig in muzikalij ni imel potrebnega denarja. Le nekaj prijateljev je našel — med njimi Bendla, ki je pozneje tako zaslovel — s katerih pomočjo je vsaj deloma zmagoval stavljen mu zapreke: klavir je sviral na njihovih domih, knjige in muzikalije pa si je od njih izposojeval.

In komponoval je v tej prvi dobi svojega delovanja cele skladanice partitur, toda le — za svojo miznico: da bi kedaj slišal svoje skladbe, ali da bi se mu celó natisnile in nagradile — te nade ni imel; komponoval je le, da uteši svoj delaželjni duh. Mnogo izmed tega je pozneje izdal, mnogo pa tudi — sežgal. Še le imenovanega leta 1873 je prvič javno nastopil z veliko domorodno „himno“ na Hálekovo pesem: „Dediči Bele gore“. Vsprejela se je z neopisnim oduševljenjem, in Dvořáku je bilo odeslej večkrat moči, pokazati se javnosti. Že prihodnjega leta 1874 se je proizvajala prva njegova opera: „Kralj in oglar“. Prvotna opera tega imena se ni mogla izvesti, ker so se pri skušnjah pokazale nepremagljive težkoče. Skladatelj napravi na to v treh mesecih na isti libreto do cela novo godbo, in operá je slavno vspela.

Ali Dvořák je bil še vedno komaj najožjim rojakom nekoliko poznan. Zdaj se dogodi l. 1875 znamenit preobrat. Ministerstvo za uk in bogočastje

mu podeli znatno državno ustanovo na več let in mu omogoči s tem, da se izključno posveti kompoziciji. A ne samo to: prošnji za ustanovo pridejane skladbe so prišle v roke slavnemu muziku Brahmsu in imenitnima kritikoma Ehlertu in Hanslicku. Ti so spoznali izredno nadarjenost skladateljevo, opozorili javnost na nadebudni talent, in — Dvořáku je bilo pomagano za vselej. Zakaj več pri njem ni trebalo, nego da je muzikališki svet zvedel o njegovi eksistenci: za vse drugo je skrbel njegov veliki genij, je skrbela pomladnočila tvornost njegova. Že leta 1877 ga pozove Simrock, naj spiše za njegovo založništvo ciklus „slovanskih plesov“. Dvořák veselo vsprejme ponudbo, in tako je nastal l. 1878 umotvor, ki je po bliskovno nesel mojstrovo ime po vsem muzikališkem svetu. Zdaj je bilo možno objavljati tudi starejše skladbe. Rešen materialnih skrbij posveti se Dvořák popolnoma kompoziciji, in ker ga je poveličevala zavest, da ne piše sedaj več za svojo miznico, ampak za milijone glasboljubnih ljudi, izsiral je njegov v delu ujačeni genij s čudovito plodnostjo vedno novih in novih zakladov pred strmeči svet: h krati se je zaznalo po vsem svetu, da je v Dvořáku skladatelj prav po božji milosti.

O nadaljnem življenju je le malo povedati. Da je postal profesor na praškem konservatoriju, da ga je modroslovna fakulteta imenovala častnim doktor-

jem, da biva zdaj za nekaj let v Novem Yorku kot ravnatelj tamošnjega konservatorija, to vse je dovolj znano. Le nekaj naj se še izrecno poudarja, da je namreč prvo občé in neomejeno svetovno priznanje dosegel v Angležih, in sicer baš s svojo „Stabat Mater“, ko se je leta 1883. v Londonu prvič proizvajala.

Dvořákova plodovitost je tolika, da nosi njegovo najnovejšo tiskano delo že številko 92. Znamenitejša dela so po skupinah razdeljena tako. I. Orkestralna dela: a) šest simfonij, B, Es, D op. 60, Dm op. 70, F op. 76, G op. 88; b) overture: „K Tylu“ op. 62., „Husitska“ op. 67, „Poletna noč“, „Tragiška“ in „Konzertna overture“; c) druge orkestralne skladbe: „Suita“ (D) op. 39, „Slovanske rapsodije“ op. 45, „Slovanski plesi“ op. 46 in 72, „Legende“ op. 59, „Simfoniške varijacije“ op. 78. — II. Kamorne skladbe: Klavirski trio op. 21, 26, 65, serenada za godala op. 22, serenada za pihala op. 44; kvarteti op. 23, 34, 51, 61, 80, 81, 87; notturno op. 40; sekstet op. 48; kvintet op. 77. — III. Klavirske skladbe so mnogoštevilne, med njimi najbolj znane: „Dumke“ op. 12 in 35, „Klavirski koncert“ op. 33, „Iz Sumave“ op. 68; valčki in mazurke. — IV. Opere: „Kralj a uhliř“, „Selma sedlak“, „Dimitrij“, „Jakobin“. — V. Veliki pevski zbori: „Himnus“ op. 30, „Stabat Mater“ op. 58, „Svatebny košile“ op. 69, „Sv. Ludmila“ (oratorij)

niti naklonjenosti krone. Vlada bode pa kmalu čutila slabe posledice svojega lahkomišljenega postopanja. Vsi konservativni življi jej bodo obrnili hrbet, skrajni levičarji jo pa ne bodo hoteli podpirati, ako ne bode podpirala njih državnopravnih teženj. Ko bi se pa vlada postavila v teh vprašanjih na stališče skrajnih levičarjev, bode pa zadela v višjih krogih in v tostranski državni polovici na tak upor, da bode morala zginiti s pozorišča. Wekerle se jako moti, če misli s skrajno levico uresničiti svoje želje.

15. marec. Dne 15. marca ogerska zbornica poslancev v spomin vstaje 1848. leta ni imela seje. Se celó mnoge žole na Ogorskem so ta dan imele prosto. Gospodska zbornica je pa imela sejo, kar je vzbudilo nevoljo ne le mej pristaši skrajne opozicije, temveč tudi mej Apponyi-jevo in vladno stranko. Ministerski predsednik Wekerle sam je opozoril predsednika gospodske zbornice, da bi se ta seja preložila. Poslednji se je opravičeval, da je le iz pozabljivosti sejo določil na sredo, ali ni pomislil, da je baš tedaj 15. dan marea. Prestaviti pa seje ne more, ker bi se to še bolj napačno razlagalo. To se je naznanilo tudi časopisom. Ta dogodek je karakterističen za razmere na Ogorskem. Ministerski predsednik in predsednik gospodske zbornice se tako bojita Košutovih pristašev, da se jima je potrebno zdelo, opravičiti se, zakaj da zboruje gospodska zbornica dne 15. marca. Skrajna levica bode pri takih razmerah pač čedalje bolj predrzna.

Jules Ferry, kateri je te dni nenadoma umrl, je leta 1832 rojen v St. Diu in je 1861. leta postal odvetnik v Parizu, pozneje se je pa poprijel časnikarstva. Leta 1869 je bil voljen v zbornico. Dne 4. septembra 1870. leta je postal član narodne obrambe, potem je bil prefekt seinskega departementa, naposled pa mér v Parizu. Odkar je republika, je pripadal levici in je dne 4. februarja 1879. leta prevzel portfelj v Waddingtonovem ministerstvu. Kot minister pouka je kazal največje sovražstvo do katoliške cerkve. Od 1880. do 1885. leta je bil opetovano ministerski predsednik, učni minister in minister vnanjih stvari. Potem je zgubil vso veljavo zaradi neuspehov francoskih čet v Tunisu. Ferry je bil odločen nasprotnik Boulangerjev in je zaradi tega imel celó jeden dvoboj. Ker v zbornico ni bil več voljen, dal se je pred dvema letoma voliti v senat in minoli mesec je bil voljen predsednikom senata. Govorilo se je, da bode morda še predsednik republike, tako se je bila nakrat povzdignila veljava njegova.

Panamska aféra. Mej Reinachovimi novo dobljenimi papirji dobili so tudi bon za 25.000 frankov od Andrieux-a. To je vzbudilo sum, da je tudi on mej podkupljenci. Andrieux se izgovarja, da mu je nekoč res Reinach s 25.000 franki pomagal iz denarne zadrege, katere mu je pa že on poplačal. Zavezal se pa on ni proti Reinachu v nobenem oziru. Našla so se tudi Herzova pretilna pisma na Reinacha. Ta pisma so v jako surovih

izrazih pisana in v vsakem proti Herz, da bode vse uničil, ako Reinach ne izpolni njegovih želj. Znesek, katerega je Herz izsilil iz Reinacha, znaša 11.190.175 frankov. V teh papirjih nahaja se tudi ime Crispijevo in je zraven zapisano število 50.000 frankov. Ta svota tolmači se za takso Mavricijevega reda, katerega veliki križ ima Herz.

Cerkveni letopis.

Poslovitev škofa Brynycha.

Iz Prage se nam poroča z dne 14. t. m.: Ako je društvo „Vlast“ prvi branik cerkvenih in verskih načel na Češkem, je novoizvoljeni škof kraljevograški prevz. gosp. Brynych njega meč in luč. Zatorej pomeni odhod tega slavnega katoliškega pisatelja in apologeta za društvo „Vlast“ veliko izgubo; društvo se je poslovilo od svojega častnega člana sinoči slavnostno v dvorani svetovaelavske zalogne. Dvorana je bila prenapolnjena s posvetnim in duhovskim občinstvom; prisoten je bil i deželni odbornik grof Vojteh Schönborn. Predsednik „Vlasti“, g. Horský, nastopil je kot prvi govornik, pozdravil prisotne, omenil, kako vsa duhovščina ljubi in spoštuje škofa Brynycha, ter cituje Shakespearove besede: „Ta mož je vreden, da ga nosimo v srečju svojem.“

Drugi govornik, tajnik g. F. Konečný, spregovoril je o tematu: Prava ljudska sreča opira se na resnico, koji je proslavljenec posvetil vse življenje in literarno delovanje svoje. Za njim je še govoril č. g. Horský, na to pa vstane prevz. škof Brynych, rekoč: Bil sem še mlad duhovnik, vaški kapelan, in doletela me je čast, da sem nastopil kot govornik v malem mestecu v katol. političnem društvu. Shod je priredil jako visok plemenitaš, kajti tedaj niso stali nasproti politički nazori tako pikro, kakor dandanašnje; to je občanstvo jako veselilo. Po zborovanju so občani priredili temu možu pred farovžem bakljado s petjem. Ko vse potihne, dé mož, kojega so tako počastili: Ljubi prijatelj! Čast, koju ste mi tu izkazali, ne vsprejemam za svojo osebo, temveč za načela, koja zagovarjam. V takem položaju sem i jaz danes. Za svojo osebo ne morem vsprejeti teh čestitek, ampak za načela, koja sem vedno branil in zagovarjal, in za koja se bodem vedno potezal, dočim bo dopalo Bogu in me pusti pri življenju — vse žive dni! In ko motrim stopinjo izobraženosti obeh narodnostij v domovini naši, vprašam: odkod se je vzela ta olikanost Čehov in Nemcev? Izvestno, prijatelji, je prišla od najvišje luči naše, od Kristusa. In če se širijo zdaj med ljudstvom krivi nauki, a vprašamo, odkodi neki pohajajo, vzrok najdemo v tem, da so pozabili na Kristusa.

Nasprotniki naši očitajo nam duhovnikom, da nismo rodoljubi, da ne ljubimo domovine svoje. Ko bi vsak domovino, rodnega svojega brata in njega dušo tako ljubil, kakor mi, češki duhovniki, pač bi bilo izvestno inače našemu narodu. Baš radi tega ljubimo svojo češko domovino, ker vemo, kaj je postala, vzprejemši katoliško vero, in kaj bi se zgo-

franiškan. Pesem je poleg „Dies irae“ Tomaža Celanskega (Celano) iz istega stoletja najganjlivejša in najbolj znana latinska pesem srednjega veka in se poje ali moli v cerkvi kot tako zvana „sekvenca“ (sequentia) zlasti na praznik žalostne Matere Božje dne 24. sušca, torej baš na dan prvega našega koncerta. Predočuje pa se nam v pesni bolest Matere Božje ob smrti Odrešenikovi.

Mnogi skladatelji so se že lotili te pesni; najznamenitejši so med starejšimi: Palestrina, Pergolesi in Astorga; med novejšimi pa Haydn, Winter, Rossini in Dvořák.

Za predstoječe podatke so mi rabili ti-le viri: 1. „Anton Dvořák. Eine biographische Skizze von Dr. Josef Zubatý“ v „Musikalischer Weihnachts-Almanach“. Leipzig. Gebrüder Hug. 1885—1886“; 2. „Ein Vierteljahrhundert böhmischer Musik. Von Emanuel Chvála. Prag. Urbánek, 1887“; 3. „Dvořákovo „Stabat Mater“. Rozbor proslulého díla s krátkým životopisem skladatelovým napisał V. J. Novotný. V Prage. Urbánek, 1884“; 4. Meyerjev vseučni slovník; 5. Ustni podatki gospoda pevovalje Hubada o razvratitvi Dvořákovih del. — Slovenski prevod pesni je vzet iz „Oecilije I.“ št. 149. in 150.

Anton Štritof,
t. tajnik pevskega zbora „Glas bene Matice“

dilo ž njo, da bi jo zgubila. In radi tega, ker ljubimo domovino, branimo Kristusa, in bodočnost bode pokazala, kdo je bolj ljubil domovino, ali ti, ki so se potezali za krščanstvo, ali oni, ki so je podirali. Ta so torej načela naša, načela vseh zvestih katolikov in osobito nas čeških duhovnikov. Dušo mojo v tem trenutju bolj nego kdaj prevevajo Gospodove besede: „Učite se od mene, ker sem tih in poslušnega srca.“

Učimo se v boju z neprijatelji biti tudi tibega in pokornega srca. Rajše naj pero naše vede ta tihost in poslušnost nego pereči sarkazem. To se pa ne sme umevati tako, da bi bili omahljivi in begali iz boja. Kot katoliškemu škofu bode vedno v mislih Kristusova molitev pred zadnjo večerjo s svojimi apostoli: „To Te prosim, da bi ostali vsi jedini!“ To bode, veleč, gospodje, i moja skrb, da bomo vsi jedini. Bodi si kot pisatelj, ali govornik, bodi si, da oznanjamo resnice svete vere naše s peresom ali s propovednice, v tem načelu bodi pred vsem složni, kajti v slogi je moč! To zlasti velja v političkem oziru: Vsak odkritosrčen sin domovine naše mora pomilovati, kako se vedno bolj v več smerih cepimo in narodne svoje moči drobimo. Kam naj to pride? Bodimo torej vsaj mi jedini; in če smo jedini, imeli bomo vsaj to veliko prednost proti onim, ki so nesložni! In tej jedinstvi, za koju je prosil Kristus in naš Odrešenik tolikanj, kličem: „Bog daj srečo!“

Po teh besedah zaórlili so po dvorani tako navdušeni slavoklici in grmeče ploskanje, da prisotni kaj sličnega ne pametijo. Prevzvišenega novoizvoljenega škofa kraljevograškega Brynycha iznova obstopijo duhovniki, odbor „Vlasti“ in odlični posvetni dostojanstveniki in se poslove iskreno ž njim. Bil je to ginljiv prizor, da nikomur ne bode izginil živ dan iz spomina!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. marca.

(Udanostno izjavo sv. očetu) poslalo je do sedaj 65 slovenskih občin na Goriškem. Ziveli! Čim tesneje se bodo Slovenci oklepali sv. očeta, tem bolj katoliški bodo, tem izdatneje bodo zagotavljali Sloveniji obstanek. Le katoliška Slovenija ima bodočnost! Liberalnej Sloveniji odzvonil je katoliški shod!

(Častno občanstvo.) Od Sv. Bolfanka se nam piše: Občina Trnovci pri Sv. Bolfanku v Slovenskih Goricah na Štajerskem imenovala je častnim občanom veleučnega rojaka g. dr. Josipa Muršeca, lavantinskega in sekovskega konzistorijalnega svetovaleca, vpokojenega profesorja v Gradcu zaradi preobilnih zaslug za cerkev, šolo in celo župnijo Svetega Bolfanka.

(Razpisano) je pri stolnem kapitelju v Mariboru mesto stolnega kanonika do 25. aprila t. l.

(Gospod Josip Stiegler †), oskrbnik Nj. ekscelence Fr. Coroninija v Št. Petru pri Gorici umrl je 15. t. m. v goriški bolnišnici radi zastrupljenja krvi. Pokojnik, rodom Nemeč, bil je pravičen tudi Slovincem. Vsem, ki so ga poznali, bil je mož značaj, splošno priljubljen in čistan. Večna luč mu sveti!

(Državna podpora.) Vsled slabe letine pomanjkanje trpečim kmetovalcem na Kranjskem dovolilo je ministerstvo za notranje stvari 15.000 gld. podpore. Ta svota je določena v nakup pridelkov za seme in živež. Po prizadetih okrajih se bodo podpore delile potom okrajnih glavarstev.

(Umrla) je večerj zjutraj ob 1/6 v Ljubljani blagorodna gospa Zofija grofinja Auersperg roj. Chorinska. Rajna gospa je bila plemenita v pravem pomenu besede. Odkar je pred 19 leti, tudi na sv. Jožefa dan, umrl njen soprog, darovala se je pokojnica delom krščanske ljubezni. Bila je pobožna gospa, katere ni bilo pogrešati pri nobeni cerkveni slovesnosti in pobožnosti. Skrbna je bila posebno za uboge ter se mnogo trudila za ustanovitev zavoda sv. Jožefa, ki naj skrbi za ženske posle, kateri čakajo na službo. — Naj v miru počiva!

(Dolenjska železnica.) Minoli teden delalo je na progi od Retij do Ribnice nad 500 delavcev. Govori se, da bode delo dokončano že v petih mesecih, kar je le želeti. Delavci se pritožujejo zaradi slabe plače.

(Požar v Zaplani.) Z Vrhnike smo dobili danes žalostno poročilo, da je sinoči divjal v Zaplani pri Vrhniki hud požar. Vžgalo se je pri Šibenikarju,

op. 71, „Psalm 149.“ op. 79, „Missa solemnis“ op. 86, „Requiem“ op. 89, in najnovejši, v Ameriki zložen in tam proizvajan „Te Deum“. — VI. Manjše skladbe za petje: Osem dvospetrov po moravskih narodnih pesnih op. 20 in 38; „Moravski glasi“ (13 duetov za sopran in alt) op. 32; „Ave maris stella“, „O sanctissima“ in mnogo moških zborov in pesni.

„Stabat Mater“, skladatelju samemu najljubša skladba, je bila zložena leta 1876, instrumentovana pa meseca septembra in oktobra leta 1877. Izvajala jo je najprej v praški Sofijini dvorani „jednota hudebnih umelcu“, kateremu društvu je kompozicija tudi posvečena. Svetovno slavo pa si je pridobila v Londonu leta 1883. Od tedaj se izvaja skoro po vseh velikih mestih. Skladba je po obliki nekako podobna oratoriju, kar pa ni, ker nima dramatiškega razvoja. Obdeluje v desetih samostojnih številkah — partitura obseza 201 stran — staro, 20 kitic obsezajočo, v latinskih tercinah zloženo cerkveno pesem „Mater Dei dolorosa“, katere se pa navadno imenuje po začetnih besedah „Stabat Mater“. Pesem se pripisuje laškemu pesniku Jacoponu da Todi iz rodu plemenitih Benedetti-jev, rojenemu sredi 13. stoletja v Todi, umršemu l. 1306. Prvotno je bil pesnik imovit in čistan odvetnik v Rimu, toda nagla smrt njegove žene ganila ga je tako, da je vstopil v red sv. Frančiška in postal

kjer kuhajo žganje. Ker je bila strašna burja in ker je hiša blizu cerkve, vžgala se je tudi cerkev, mežnja in bližnja podžupanova hiša. Tako je sporočal sel, ki je prišel na Vrhuiko prositi pomoči gasilcem, ki naj hité, da mogoče še rešijo župnišče.

Telegrami.

Dunaj, 18. marca. Cesar je vsprejel danes dopoldne kardinala Gruscho, popoldne dednega velikega vojvoda luksemburškega.

Dunaj, 18. marca. Poljski klub je po dvakratnem glasovanju, ki je vselej pokazalo jednako število glasov za Abrahamovicza in Madejskega, odločil z žrebom poslednjega za drugega podpredsednika zbornici poslancev.

Dunaj, 20. marca. Zbornici poslancev izročil je pravosodni minister načrt novega civilnopravnega postopnika. Podpredsednik je določil, da bode prvo branje v jedni prihodnjih sej. Pri volitvi predsednika je dobil Chlumecky 224 glasov, Kathrein 1 in 24 listov je bilo praznih. Mladočehi in Hrvatje neso glasovali. Izid volitve se je z veseljem pozdravil.

Dunaj, 20. marca. Predsednik Chlumecky se zahvaljuje za volitev, ki je toliko bolj častna, ker ga ni volila le jedna stranka, temveč razne skupine. Prosi vse stranke za podporo, da se ohrani stvarni ton pri obravnavah, ne spušča se glede na sedanji politični položaj v kako pojasnilo političnih vprašanj, sklicuje se na svoje tridesetletno javno delovanje. On preneha biti strankar, ali bode izvajal potrebne konsekvence, ko bi njegovo uradno poslovanje kedaj prišlo v nasprotje z njegovim političnim prepričanjem. — Zagotavlja, da bode lojalno sodeloval z vlado, in naglašá, da je blaginja avstrijskih narodov odvisna od državnega obstanka. Izreka željo, da preneha rovanje proti ustavnim načelom, in pozivlja vse stranke, da naj skupno sodelujejo v blagor drage domovine, ki ostane zavetišče miru na znotraj in zunaj. (Dolgotrajno odobravanje, rokoploskanje.) — Zbornica sklene, vzlic ugovarjanju protisemitov, takoj voliti podpredsednika. Prvim podpredsednikom je voljen Kathrein z 202 od 243, in drugim podpredsednikom Madejski z 184 od 207 oddanih glasov. Poslednje volitve se ni udeležilo mnogo Poljakov in konservativcev. Podpredsednika sta se zahvalila in obljubila, da hočeta spoštovati govorniško svobodo in najstrožjo objektivnost. (Odobrovanje in rokoploskanje.)

Krk, 19. marca. Škof Feretić je danes umrl.

Rim, 19. marca. Državni svet je jednoglasno odločil, da se disciplinarno postopanje proti Bonghi-ju zaradi nedavno objavljenih člankov ne dá vporabiti.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
18	7. u. zjut.	730 0	2-8	zm. vzh.	oblačno	0 00
	2. u. pop.	730 8	6 0	m. vzh.	del. jasno	
	9. u. zveč.	731 2	1 5	sl. vzh.	"	
19	7. u. zjut.	734 4	0 0	sl. vzh.	jasno	0 00
	2. u. pop.	734 5	5 6	m. sever	del. obláč.	
	9. u. zveč.	738 4	0 8	zm. sever	jasno	

orednja temperatura obeh dni 3-3° in 2-1°, oziroma za 0-3 in za 1-5° pod normalom.

Umrli so:

18. marca, Neža Mulhar, zasebnica, 79 let, Kladerne ulice 4, apoplexia cerebri. — Franc Hribar, črkostavčev sin, 2 meseca, Konjušne ulice 2, influenza. — Ivana Dežman, gostilničarjeva vdova, 86 let, Gradišče 11, marasmus. — Rájmund Duh, čevljarjev sin, 20 mesecev, Stari trg 11, tuberculoza.

19. marca, Sofija grofinja Auersperg, deželnega predsednika vdova, 57 let, 8 mesecev, Pred Škofijo 7, oslabljenje.

V bolnišnicah:

17. marca, Rozalija Feigel, delavka, 39 let. — Jožef Stefe, kajzar, 42 let, jetika.

Tuji.

16. marca

Pri **Maliču**: Körösy, potovalec; Singer in Duschag, trgovca, iz Budimpešte. — Wieser, duhovnik, iz Bolzana. — Ana Rabl, zasebnica, in Ivan Rabl iz Beljaka. — Strudlhof,

zasebnica, iz Trsta. — Miehlestein, trgovec, iz Brna. — Seko vanič, trgovec, iz Bleda. — Ranzinger, zasebnik; Casper, trgovec; Haberle iz Kočevja. — Dolenc, poročnik mornarice, iz Vipave. — Vitez Gutmansthal iz Gradca. — Prinz iz Prage. — Gatsch iz Logatca.

Pri **Mariči**: Wieser, Schott, Geiringer, Wolf; Schönwald, Grader, Misses, Koos, Wunderlich, trgovci, z Dunaja. — Debelak iz Tomina. — Löw, trgovec iz Prage. — Homan, trgovec, z rodbino, iz Radovljice. — Marawski, trgovec, iz Berolina. — Bötcher iz Ahena. — Liebetran, trgovec, iz Draždan. — Arko, Tollazzi Marija in Rozalija iz Logatca. — Dr. Verčić, notar, z rodbino, iz Sevnice. — Lorenz, podjetnik, iz Kočevja. — Krener, učitelj, iz Škofje Loke. — Spiropulo iz Trsta. — Maidič z rodbino iz Kranja.

Pri **avstrijskem caru**: Cukjati iz St. Gotarda. — Luruti in Luruti iz Trbiža. — Sterger iz Logatca.

166 1

Gabrijela in Marijana grofinji Auersperg naznanjate v svojem imenu in v imenu sorodnikov svojih pretožno vest o smrti njiju presrčno ljubljene, nepozabne matere, visokorodne gospe

Sofije grofinje Auersperg roj. grofinje Chorinske, vdove deželnega predsednika,

katera je danes v nedeljo, dne 19. marca, ob 5¹/₄ uri zjutraj v 58. letu po dolgi hudi bolezní in opetovalno prejemši sv. zakramente za umirajoče zaspala v Gospodu.

Posvetni ostanki drage pokojnice se v torek, dne 21. t. m. ob 5. uri popoldne v hiši smrti, Pred Škofijo št. 4, slovesno blagoslové in potem položé na pokopališču pri sv. Krištofu v lastno rakev.

Sv. zadušne maše se bodo brale v sredo dne 22. t. m. ob 10. uri dopoldne v stolni cerkvi in več družih cerkvah.

Nepozabna pokojnica priporoča se pobožnemu spominu.

V Ljubljani, dne 19. marca 1893.

Venci se na posebno željo pokojnice hvaležno odklanjajo.

Št. 1286.

Oklic.

165 3-1

Vsled dovoljenja o. kr. okrajnega sodišča v Trebnjem z dne 17. marca 1893, št. 1286 prodajalo se bode v zapuščino dne 9. januarja 1893 v Trebnjem umrlega trgovca gospoda Vinko Verhovšek-a spadajoče

mešano blago

skupaj sodno cenjeno na 4506 glđ. 54 kr.

Kupovalcu prepustila se bode tudi v zakup prodajalnica s skladiščem vred za drobnost in blago, kakor tudi potrebno stanovanje, obstoječe iz sobe zdolej, kuhinje, sobe za hrano, potem ene šupe za shranjenje drv in prazne posode in tretjega dela vrta za letni zakup 400 glđ., ki se ima za pol leta vedno naprej odrajtovati in sicer za 6 let zaporedoma.

Ponudbe z 10% varščine doposlati se imajo do dne 6. aprila 1893, kateri dan se lahko vse pregleda, na o. kr. okrajno sodišče v Trebnjem, ali pa podpisanemu sodnemu komisarju.

Ako ne bode nobene ponudbe, bode se prodaja mešanega blaga na drobno, vršila 10. aprila 1893 od 8. ure dopoldne naprej, in ako bode prihodnje dni po javni dražbi proti gotovemu plačilu.

Cenilni zapisnik in dražbeni pogoji vidijo se pri podpisanem sodnem komisarju.

Trebnje, dne 18. marca 1893.

Notarski substitut kot sodni komisar:

Matevž Bežan.

Dunajska borza.

Dne 20. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 glđ. 80 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 . 70 .
Zlata renta 4%, davka prosta	117 . 10 .
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 . 90 .
Akeije avstro-ogerske banke, 600 glđ.	988 . . .
Kreditne akeije, 160 glđ.	349 . 65 .
Lond. 10 funtov stri.	131 . 20 .
Napoleonkor (20 fr.)	9 . 63 ¹ / ₂ .
Cesarski cekini	5 . 73 .
Nemških mark 100	59 . 32 ¹ / ₂ .

Dne 18. marca.

Ogerska zlata renta 4%	115 glđ. 65 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 . 50 .
4% državne srečke l. 1854., 250 glđ.	147 . 50 .
5% državne srečke l. 1860., 100 glđ.	167 . . .
Državne srečke l. 1864., 100 glđ.	197 . 75 .
Zastavna pisma avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	98 . 50 .
Zastavna pisma	100 . 70 .
Kreditne srečke, 100 glđ.	200 . 50 .
St. Genois srečke, 40 glđ.	67 . . .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	140 glđ. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 glđ.	18 . 50 .
Rudolfove srečke, 10 glđ.	25 . 25 .
Salmove srečke, 40 glđ.	69 . . .
Windischgraezove srečke, 20 glđ.	76 . . .
Ljubljanske srečke	22 . 50 .
Akeije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	158 . . .
Akeije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2950	— . . .
Akeije južne železnice, 200 glđ. sr.	— . . .
Papirnih rubežev 100	127 . 25 .

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljateljico vred glđ. 2.60.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego
kolikor mož visokega obrestovanja
pri najpopolnejši varnosti
naloženih glavníc.